

Producció de llavor d'alfals al mediterrani: Aprenentatges del projecte go alfalscat

febr. 25, 2026 |

La producció de llavor d'alfals al Mediterrani sempre ha estat un repte per als agricultors. Tot i que el farratge ofereix un retorn econòmic més segur i immediat, la llavor és un producte d'alt valor, necessari per garantir material adaptat al territori. La dificultat rau a trobar l'equilibri entre producció de biomassa i producció de llavor, gestionar correctament el cultiu i assegurar condicions òptimes de reg i sanitat.

Els assaigs del projecte GO AlfalsCAT a Bell-lloc i Alcarràs confirmen que, amb un bon maneig i una dosi de sembra adequada, la producció de llavor és viable i rendible, especialment a la Vall de l'Ebre.

Factors que marquen la diferència

- **El factor determinant: l'any del cultiu**

La planta d'alfals necessita temps per establir-se. Per això, el primer any la producció de llavor és baixa, però millora notablement el segon i creix de manera notable el tercer.

Any	Producció (kg/ha)		
	Bell-lloc	Alcarràs	Mitjana
Any 3 (2024)	516,96a	402,53a	485,76 a
Any 2 (2023)	236,92b	-	236,92 b
Any 1 (2022)	168,92b	98,78b	133,86 c

Taula 1. Producció de llavor per any i localitat

A partir del tercer any, l'alfals mostra el seu màxim potencial per produir llavor.

- **Dosi de sembra: les diferències s'esvaeixen amb els anys**

Al principi, la densitat de sembra influeix molt en la producció de llavor, però amb el temps la planta es compensa amb ramificació i floració.

Any	Producció (kg/ha)			
	5 kg/ha ^(*)	15 kg/ha ^(*)	30 kg/ha ^(*)	Mitjana
Any 3 (2024)	444,12 a	572,56 a	464,51 a	485,76 a
Any 2 (2023)	427,71a	202,12 b	80,92 c	236,92 b
Any 1 (2022)	248,52 a	145,46 ab	83,50 b	133,86 c

(*): Dosi de sembra

Taula 2. Producció de llavor segons dosi de sembra

Dosis molt altes (30 kg/ha) generen massa competència el primer any i redueixen la floració.

Dosis baixes o mitjanes van millor per a la llavor, sobretot els primers anys.

Amb el temps, el cultiu tendeix a igualar rendiments.

• Plagues i reg: la cuca negra pot fer més mal que el sistema de reg

Durant la floració d'un dels camps es va detectar una presència elevada de cuca negra (*Hypera spp.*), que va perjudicar la producció de llavor. Tot i les diferències entre reg a manta (Bell-lloc) i reg per aspersió (Alcarràs), l'efecte de la plaga va ser més determinant que el tipus de reg.

• Quin maneig de sega és més rendible?

Els models que combinen segues de farratge (S) i producció de llavor (L) són els que milloren els ingressos totals.

Any	Producció (kg/ha)			
	SLSS (*)	SSLS (*)	SLL (*)	Mitjana
Any 3 (2024)	452,59 a	460,90 a	543,80 a	485,76 a
Any 2 (2023)	187,18 ab	224,71ab	298,87 a	236,92 b
Any 1 (2022)	201,01a	110,73 ab	201,01 a	133,86 c

(*): **SLSS** (Farratge-Llavor-Farratge-Farratge), **SSLS** (Farratge-Farratge-Llavor-Farratge), **SLL** (Farratge-Llavor-Llavor)

Taula 3. Producció segons tractament (llavor, kg/ha)

El tractament SLL (una sega + dues produccions de llavor) és el més productiu, però no sempre el més rendible.

• **Quant guanya un agricultor? Simulació real del 3r any**

Els ingressos s'han calculat amb un preu de **155 €/t** per al farratge i **3500 €/t** per a la llavor.

Producció	Producció farratge (t/ha)	Dalls farratge	Producció llavor (t/ha)	Collites llavor	Ingressos (€/ha)	Despeses (€/ha)	Rendibilitat (€/ha)
Farratge (*)	15,576	6	0	0	2.414 €	984 €	1.430 €
SLSS (*)	7,503	3	0,45	1	2.738 €	676 €	2.062 €
SSLS (*)	7,626	3	0,46	1	2.792 €	752 €	2.040 €
SLL (*)	1,962	1	0,54	2	2.194 €	400 €	1.794 €

(*): **Farratge**: Només aprofitament per farratge, **SLSS** (Farratge-Llavor-Farratge-Farratge), **SSLS** (Farratge-Farratge-Llavor-Farratge), **SLL** (Farratge-Llavor-Llavor)

Taula 4. Rendibilitat segons maneig i aprofitament del cultiu

Els models mixtos SLSS i SSLS són els que aporten més rendibilitat.

Produir només farratge és segur, però menys rendible.

SLL és molt productiu en llavor, però no el més rendible.

Conclusió

Els resultats de l'activitat de producció de llavor del projecte GO AlfalsCAT confirmen que la producció de llavor d'alfals al Mediterrani és **totalment viable i rendible**, sempre que es

gestioni bé el cultiu. Els punts més importants són:

- La producció de llavor **millora clarament a partir del segon i sobretot del tercer any**.
- La dosi de sembra és important al principi, però **les diferències es redueixen amb el temps**.
- El control de la **cuca negra** és absolutament crucial.
- Els **models mixtos** (farratge + llavor) són els que ofereixen **millor retorn econòmic**.

Així, l'alfals es consolida com un cultiu estratègic en els sistemes extensius mediterranis, aportant estabilitat, diversificació i una nova oportunitat de valor per als agricultors.

La realització d'aquests assaigs ha estat possible gràcies al Grup operatiu GO AlfalsCAT. Millora de la viabilitat agronòmica de la producció d'alfals (*Medicago sativa* L.) per a farratge a Catalunya. Projecte finançat a través de l'Operació 16.01.01 de Cooperació per a la innovació del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2022.

AUTORS

DAVID COBERTERA
SEMILLAS BATLLE